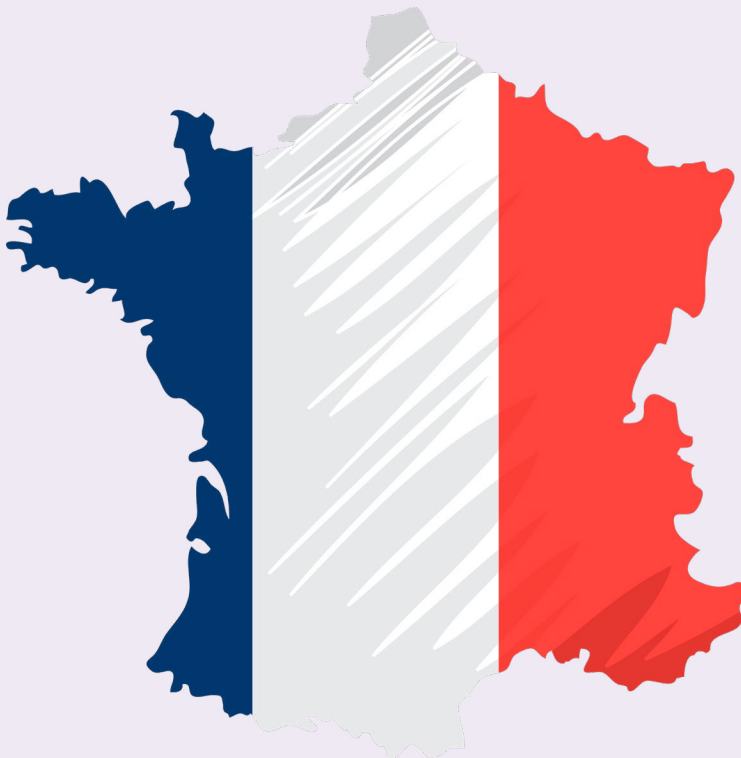

RANSKA

TAMMIKUU 2024

MAAKATSAUS

KESKUS-
KAUPPAKAMARI

SISÄLTÖ

SUOMEN JA RANSKAN KAUPAN KEHITYSPOTENTIALIAALI ON HUOMATTAVA	3
TERVEHDYS PARIISISTA SUOMEN AUKIOLTA	5
FINLAND AND FRANCE ARE LONGSTANDING ECONOMIC PARTNERS	8
RANSKA ON VAHVA VAIKUTTAJA JA TALOUS GEOPOLIITTISESSAKIN MURROKSESSA	10
RANSKAN DIGITALISAATIO ON MAHDOLLISUUS SUOMALAIYRITYKSILLE	13
MIKSI SUOMI ON KIINNOSTAVA MARKKINA RANSKALAISILLE	15
MACRON, RANSKA JA VISIO EUROOPASTA	18
RANSKA KOHDEMARKKINANA SUOMALAIYRITYKSELLE	20

SUOMEN JA RANSKAN KAUPAN KEHITYSPOTENTIAALI ON HUOMATTAVA

Ranska on Suomelle hyvin tärkeä kahdenvälinen kumppani. Maidemme suhteet ovat monipuoliset, poliittinen vuoropuhelu on aktiivista ja kahdenvälisen kauppasuhteiden kehityspotentiaali nykyisestä on huomattava.

Päivi Pohjanheimo
johtaja, kansainväliset asiat ja kauppa,
Keskuskauppakamari

Geopolitiikan jännitteet ja maailmanpoliittinen epävarmuus saavat arvostamaan luotettavaa ja ennakoitavaa yhteistyökumppanuutta niin kauppa- kuin muissa suhteissa aiempaa enemmän. Muutaman viime vuoden aikana Suomi ja koko kansainvälinen yhteisö on kohdannut enemmän haasteita kuin usean vuosikymmenen aikana yhteensä. Olemme sopeutuneet ja löytäneet toimintatapoja selvitä haasteista. Olemme myös alkaneet ennakoida ja varautua, jotta mahdolliset jatkuvat haasteet ja myös uudet riskit ja haavoittuvuudet minimoitaisiin. Vientirytyksemme ovat identifioineet uusia markkinoita tai ovat alkaneet aktivoida ja keskittyä ennalta tuttuihin markkinoihin.

Keskuskauppakamarin maakatsaus keskittyy Ranskaan, globaaliin suurvaltaan, vahvaan Euroopan unionin jäsenmaahan, jolla on tarjota huomattavia liiketoimintamahdollisuuksia. Kyse ei suinkaan ole uudesta markkinasta. Silti kansainvälistä toimintaa harjoittavilla yrityksillämme ja tutkimus- ja kehityssektorillämme on hyödyntämätöntä potentiaalia osaamisellemme Ranskassa tai ranskalaisosaajien kanssa. Tämä Ranska-maakatsaus avaakin useita mielenkiintoisia toimialoja, joilla kaikenkokoiset suomalaisyritykset ja erilaiset ekosysteemimme toivottavasti näkevät mahdollisuuksia tarttua.

Ranska on EU:n toiseksi ja maailman viidenneksi suurin talous, ja se on perinteisesti ollut Suomen 10–12 suurimman kauppakumppanin joukossa. Mahdollisuudet laajentaa olemassa olevia kauppasuhteita ovat monipuolisia: vihreä siirtymä,

energia, digitaaliset ratkaisut, infrastruktuuri, terveysteknologia tai puolustus-teollisuus ovat esimerkiksi aloja, joilla Ranskassa on suomalaistarjontaa vastavaa kysyntää. Vastavuoroisesti Ranska on alkanut identifioida Suomen potentiaalin investointikohteena: esimerkkinä kokonaisvaltainen digitalisaatiomme, joka kattaa laaja-alaisesti kaikki toimialat perinteisestä tuotannosta korkeaa lisäarvoa tuottaviin palveluihin.

Ranskassa vuosi vaihtuu inflaation puolittuessa jääden 3,5 prosenttiin. Alkavan vuoden aikana inflaation odotetaan laskevan 2,5 prosenttiin ja seuraavana vuonna kahteen prosenttiin. Kehitys on siis myönteinen ostovoiman kannalta ja kulutuksen piristymisen odotetaan olevan Ranskan talouskasvun liikkeellepaneva voima. Maan keskuspankki arvioi Ranskan bruttokansantuotteen kasvuksi 1,4 prosenttia vuodelle 2024, mutta OECD:n ennuste on maltillisempi, 0,8 prosenttia.

Ranska on yksi Euroopan unionin vaikutusvaltaisimmista jäsenmaista. Se on ollut aktiivinen unionin kehittämisessä, EU-politiikkojen muovaamisessa ja myös vahvistaessa EU:n roolia kansainvälisessä yhteisössä. Suurena jäsenmaana ja yhtenä EU:n perustajamaana Ranska katsoo samalla omia kansallisia etujaan. Se esimerkiksi vaatii unionilta parempaa päätöksentekokykyä toiminnan tehostamiseksi.

Vuonna 2024 käydään EU:n kansainvälisenkin aseman kannalta merkittävät Euroopan parlamenttivaalit. Unionin jäsenmaat tavoittelevat kaikki vahvempaa unionia geopolitiikan murroksessa, mutta esimerkiksi Ranskan ja Suomen välillä on myös eroja tulkitessa keinoja, miten kilpailukykyä rakennetaan. Alkavana vuonna nähdään myös, ylittääkö EU viimeistelemään yli 20 vuotta sitten aloitetun Mercosur-kauppasopimuksen.

Suomi on monesta syystä tällä hetkellä tunnetumpi Ranskassa kuin koskaan – emme enää ole vain se neljäs pohjoismaa. Sekä ranskalais- että suomalaisyritysten läsnäolo molemmissa maissa on pitkäaikaista. Ne työllistävät alihankkijoineen kummassakin maassa lähes 10 000 ihmistä. Vähähiilistäminen, digitalisaatio ja uusiutuvat energiat ovat yhteisiä teemoja. Kuten katsauksessa kerrotaan, ranskalaisen sijoitusten painoarvo Suomen energia-alan uusiutuviin teknologioissa ja hankkeissa on noussut erityisen voimakkaasti.

Myös matkailu vetää molempiin suuntiin. Nyt on erinomainen hetki hyödyntää Suomen tunnettua ja hyviä referenssejä Ranskassa, sekä Ranskan kautta avautuvilla kolmansilla markkinoilla.

TERVEHDYS PARIISISTA SUOMEN AUKIOLTA

Ranska on EU:n toiseksi suurin talous, kooltaan 70 prosenttia Saksan taloudesta ja kymmenen kertaa Suomen taloutta suurempi. Se on kuitenkin eurooppalaisten vientimaidemme joukossa vasta sijalla kuusi. Meillä olisi varmasti mahdollisuudet parempaan.

Tähän suuntaan viittaisi myös ranskalaisten selkeästi kasvanut kiinnostus Suomea kohtaan. Muutama konkreettinen esimerkki: ranskalaiset olivat tänä vuonna Lapin talvimatkailun tärkein ulkomainen asiakasryhmä, EU:n vaihto-ohjelmien puitteissa 1200–1400 ranskalaisnuorta opiskelee vuosittain Suomessa, investoinnit Ranskasta Suomeen ovat kasvaneet merkittävästi, Aki Kaurismäen elokuva Kuolleet lehdet oli ensi-iltaviihköllään Pariisin katsotuin elokuva, Nato-jäsenyytemme on nostanut maahamme kohdistuvan mediakiinnostuksen ennennäkemättömälle tasolle.

Matti Anttonen
Suomen Pariisin suurlähettiläs

Liittolaisuuden lisäksi Ranska on meille tärkeä kumppani EU:ssa. Keskeisissä ilmasto- ja energiakysymyksissä kuljemme samoilla linjoilla. Ydinvoiman ja uusiutuvan energian avulla maidemme sähköntuotanto on liki päästötöntä. Ranskalaisyritykset ovat tärkeässä roolissa tuulivoiman Suomen tuotannossa. Olkiluodon kolmosreaktori on tärkeä referenssi Ranskan ydinvoimateollisuudelle, ja se teki samalla Suomesta omavaraisen sähkön suhteen.

Ranskan oman energiatuotannon tulevaisuus rakennetaan ydinvoiman ja merituulivoiman varaan. Ensimmäiset isot tuulipuistot ovat rakenteilla ja suunnitelmisissa ovat kymmenien gigawattien investoinnit. Iso osa niiden tarvitsemista kaapeleista tehdään Suomesta, mutta muullekin osaamiselle on kysyntää.

Ydinvoimaohjelman puitteissa rakennetaan ensi vuosikymmenen loppuun mennessä vähintään kuusi Olkiluodon reaktorin kokoista laitosta ja samalla kehitetään pieniä modulaarisia reaktoreita. Suomen kiinnostuksesta aiheeseen kertoo

parinkymmenen toimijan osallistuminen Pariisissa marraskuun lopussa järjestetyille ydinalan messuille (World Nuclear Exhibition).

Ranska on yksi metsäteollisuutemme perinteisiä vientimarkkinoita. Vaikka puurakentaminen ei vielä olekaan täällä valtavirtaa, sitä edistetään määrätietoisesti, mistä hyvä esimerkki on 2024 kesäkisojen olympiakylä. Ranska on yksi Euroopan isoista metsämaista. Metsien pinta-ala on liki kaksinkertaistunut viimeisen vuosisadan kuluessa ja niiden puuvaranto on jo suurempi kuin Suomessa. Vuotuisesta kasvusta hyödynnetään vain noin puolet, joten teollisuudella on kasvun varaa, mikä tarjoaa mahdollisuuksia niin laitetoimittajille kuin investoijillekin.

Ruoka ja maatalous ovat keskeinen osa ranskalaista identiteettiä ja kulttuuria. Hyvää ja laadukasta ruokaa arvostetaan. Ranskassa on useita kansainvälisesti toimivia vahvoja vähittäiskauppaketjuja, joiden hyllyille pääseminen voi auttaa kansainvälistymisessä myös maan ulkopuolella. Samaan aikaan niin maatalous kuin elintarviketeollisuus etsivät ratkaisuita, joiden avulla ne voivat pienentää hiilijalanjälkeään ja energiankäyttöään.

Energiamurros on tärkeä teema liki alasta riippumatta. Autoteollisuudessa ainakin tässä vaiheessa sähköistyminen tapahtuu akkujen varassa ja Ranskasta on tulossa iso markkina niin akuille kuin akkumateriaaleillekin. Sähköistymiseen ja digitaalisuuteen liittyvät ratkaisut kiinnostavat niin varsinaisia autonvalmistajia kuin niiden ympärillä toimivia lukuisia osa- ja ratkaisutoimittajia.

Päästötön vety ja sen käyttö liikenteessä ja muussa energiantuotannossa on Ranskassa aktiivisen tutkimuksen kohteena. Ensimmäiset elektrolyyysiin perustuvat vetytehtaat toimivat ja lisää rakennetaan. Myös Suomella on roolinsa näissä suunnitelmissa.

Lentoliikenteen päästöjen leikkaaminen on täällä Airbusin kotipesässä erityishuomion kohteena. Ratkaisuita etsitään niin vedystä, biopohjaisista- kuin synteettisistä polttoaineista. Laivanrakennuksessa ja laivaliikenteessä on edessä samanlainen haaste. Omissa tapaamisissa ja vierailuilla ranskalaisten laivanrakentajien luona on tullut selväksi, että suomalaiset alan yritykset ovat tuttuja ja monessa tapauksessa jo nyt tärkeitä teknologian ja ratkaisuiden toimittajia.

Teollisuuden lisäksi digitaalisia ratkaisuita tarvitaan mm. terveydenhoidossa. Ranskan järjestelmä, jossa lääkärit ja hammaslääkärit ovat itsenäisiä elinkeinonharjoittajia ja sairaalat sekä yksityisiä että julkisia, tekee maasta mielenkiintoisen terveysteknologian ja digitaalisen terveydenhoidon ratkaisuiden myyjille. Monelle

alan yritykselle Ranska on jo nyt tärkeä markkina, mutta uusille toimijoille on myös tilaa. Tämä on tullut selväksi Ranskan Team Finland-verkoston terveysalan ympärille rakentuneiden vierailuiden ja tapaamisten yhteydessä.

Ranskalaiset isot infrarakentajat ja –operaattorit toimivat globaalisti. Ne rakentavat moottoroiteita, ratoja, raitiotie-, telekommunikaatio- ja metroverkkoja sekä vedenpuhdistuslaitoksia. Ne operoivat kaupunkiliikennettä, mutta myös lentokenttiä, sähköverkkoja ja jätehuoltoa eri puolilla maailmaa. Nämä voisivat olla suomalaisyrityksille mielenkiintoisia asiakkaita vaikkapa jätteen käsittelyn ratkaisuiden, metroverkon ja – asemien valvontajärjestelmien tai vähähiilisten rakennusmateriaalien osalta.

Eikä pidä unohtaa matkailun merkitystä toisaalta elinkeinona mutta myös Suomen imagon ja maakuvan kannalta. Nyt kun ranskalaisturistit ovat löytäneet talvisen Lapin, olisi hyvä miettiä, mikä saisi heidät kiinnostumaan myös muista vuodenaajoista ja maakunnista.

Olen kuluneen reilun vuoden mittaisen suurlähettiläspestin aikana törmännyt niin moneen Ranskan markkinoilla menestyneeseen yritykseen, että ajatus Ranskasta suomalaisyrityksille vaikeana markkinana ei tunnu uskottavalta. Kotiläksyt on tehtävä kaikkialla, mutta toimivat ja asiakkaan ongelmia ratkovat tuotteet ja palvelut kiinnostavat täälläkin. Eikä se haittaa, että ne tulevat Suomen kaltaisesta luotettavaksi mielletystä, korkean teknologian maasta.

FINLAND AND FRANCE ARE LONGSTANDING ECONOMIC PARTNERS

“I am confident that the bilateral investments in both our countries will grow in the near future”

Finland and France are longstanding economic partners. France has traditionally been in the top 10 of Finland’s trading partners. Trade between our countries has grown steadily in the last ten years and, according to the latest Finnish statistics, France is now Finland’s ninth partner. Our exchanges are largely concentrated in manufactured goods and obviously reflect both our countries’ strengths. Finnish exports of goods to France have grown faster since 2020, boosted by the strong rebound in post-covid economic activity.

Agnès Cukierman
Ranskan Helsingin suurlähettiläs

In addition, our exchanges of services are vivid: they are mainly drawn by digital services and services to companies, but also by tourism, which is an important driver in our bilateral relations! French visitors represent the second largest group of tourists visiting Finland, while France has become the fifth most popular destination for Finns in 2022. Air transport services from Paris to Finland have increased over the last two years as new lines have been inaugurated.

Our foreign investments rely upon two hundred subsidiaries of French companies in Finland, employing over 10,000 people, and the same number of Finnish companies in France employing over 8,500 people. I am confident in huge prospects for growth in our stocks of foreign direct investments.

Finland is attractive to French investors. Major French companies have had a long-standing presence, for instance in the transport, energy, construction or financial sectors. But the acceleration of the green transition, with Finland’s aim

to being the first carbon neutral economy in 2035, has given a new impetus. France has become a major player in renewable energies of Finland with projects developed in particular in wind energy, but there is also a clear interest for solar energy as well.

Similarly, the most prominent Finnish companies, from the digital, manufacture, wholesales of equipment and machines sectors, are well-established in France. And the pro-business reforms engaged since 2007 have made France more attractive to Finnish investors. I am glad to have witnessed a sharp increase in Finland's investments flows into France over the past five years. France has been the leading economy for foreign investments for four consecutive years now. The massive €54 billion investment plan "France 2030" (adopted in 2021), designed to accelerate the industrial transformation through technological innovation and breakthrough in strategic sectors, makes France the place to invest and do business in Europe today. Furthermore, the law on green industry, recently adopted, provides a framework to accelerate the green transition in France.

Both our countries are deeply committed in the fight against climate change, and have a lot to share in this field. The recent inauguration of the Olkiluoto 3 reactor is a strong symbol of our cooperation in the energy sector, and hopefully this will continue in the field of small modular reactors. The ties that unite Finland and France are deeply-rooted. I would like to recall that just a few weeks ago, we celebrated the centenary of the France-Finland Chamber of Commerce which is based in Helsinki ; the Chambre de commerce franco-finlandaise in Paris has already been active for more than 30 years. These two institutions play a significant role in connecting our companies and promoting economic and cultural ties between our countries.

Last but not least, I am happy to see that, in recent years, French managers have been chosen at key functions in major Finnish companies. In an uncertain world, faced with climate change, economic competition between major powers, and geopolitical upheaval, it is in the interests of both our nations to continue to deepen our bilateral relationship. I rest assured that both our companies will contribute to making this relationship even closer in the future.

RANSKA ON VAHVA VAIKUTTAJA JA TALOUS GEOPOLIITTISESSAKIN MURROKSESSA

Suomi on Ranskassa tällä hetkellä tunnetumpi kuin koskaan aiemmin. Nyt on erinomainen hetki hyödyntää tätä tunnettuutta niin Ranskassa kuin Ranskan kautta avautuvilla kolmansilla markkinoilla.

Ranska tarjoaa laajasti mahdollisuuksia suomalaisille toimijoille. Viime vuonna Ranska oli Suomen 9. suurin vientimaa (2,5 mrd. euroa, noin 3 % kokonaisviennistä) ja 12. suurin tuontimaa (runsaat 2 mrd. euroa). Potentiaalia on enempään. Vaikka perinteisesti Suomi on ollut Ranskassa melko tuntematon maa – se neljäs Pohjoismaa – niin Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja Suomen Nato-jäsenyys ovat nostaneet meidät uudella tavalla valokeilaan. Samoin suomalainen kulttuuri on ollut viime vuosina näkyvästi esillä ja Suomi on yhä suositumpi kohde ranskalaisturisteille. Kuluvana vuonna Suomi oli Ranskassa 9. tunnetuin maa – vielä pari vuotta sitten sijoitus oli 15. (Anholt-Ipsos Nation Brands Index). Nyt on erinomainen hetki hyödyntää tätä lisääntyntä tunnettuutta myös Ranskan markkinoilla.

Ranska on vahva toimija Euroopan unionissa. EU:n aseman, suvereniteetin ja toimintakyvyn vahvistaminen ovat Ranskan ulko- ja turvallisuuspolitiikan pääteemoja. EU:n kehitykselle perinteisesti merkittävä Ranska–Saksa-akseli on viime vuosina jossain määrin yskähdellyt, mutta maat muodostavat edelleen unionin keskeisen voimakaksikon. Ranskan ja Saksan yhteenlaskettu BKT vastaa yli puolta euroalueen BKT:sta. Maiden merkitys Euroopan strategiselle kilpailukyvyllä on keskeinen. Myös EU:n tulevaisuutta pohditaan yhdessä, vaikka lähtökohdat tilanteen tarkasteluun ja mielessä oleva visio saattavatkin aluksi erota toisistaan. Tässä ei sinänsä ole mitään uutta. Usein kaikille unionin jäsenille sopiva kompromissi on lopulta löytynyt jostain Ranskan ja Saksan lähtöpisteiden välimaastosta.

Olli Kantanen
Osastopäällikkö,
Eurooppa-osasto
Ulkoministeriö

Ranska on paitsi EU:n suurvalta, myös vahva globaali toimija. Ranskan maailmanlaajuista asemaa alleviivaa se, että merkittävän EU- ja NATO-roolinsa lisäksi Ranska on Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston pysyvä jäsen, ydinasevaltio sekä G-7- ja G-20-ryhmien jäsen. Maailman viidenneksi suurimpana taloutena se on kumppani, jonka kanssa yhteistyötä kannattaa tehdä – ei välttämättä talouden ja globaalin tulokulman kautta. Ranskan kautta kannattaa tähtyä myös laajemmalle.

Ulkopolitiikassaan Ranska on pyrkinyt keskusteluyhteyden ylläpitämiseen kaikkien kanssa. Pysyviin maantieteellisiin painopisteisiin lukeutuvat Afrikka ja Lähi-itä. Näissä turvallisuuspoliittinen näkökulma on viime vuosina ollut näkyvästi esillä – Ranskalle mm. jihadistinen terrorismi ja joukkotuhoaseiden leviäminen ovat keskeisiä turvallisuusuhkia. Afrikassa Ranskan asema on kohdannut viime vuosina kasvavia haasteita, mikä on pakottanut sen pohtimaan ja mukauttamaan läsnäoloaan mantereella.

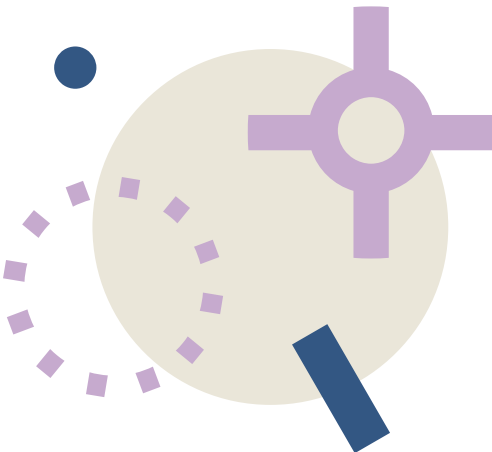
Afrikan ja Lähi-idän lisäksi Ranska kiinnittää erityistä huomiota indopasifiseen alueeseen. Ranskan läsnäolo on EU-maista ainutlaatuinen alueella, jolla sijaitsee kuusi G20-maata ja jonka kasvupotentiaali on valtava. Ranskan omilla indopasifisilla alueilla asuu noin 1,5 miljoonaa ranskalaista ja se kattaa yli 90 % Ranskan 11 miljoonan neliökilometrin talousalueesta. Tuhannet ranskalaisfirmat ovat läsnä alueella. Kansallisessa indopasifisen alueen strategiassaan Ranska nostaakin turvallisuuden ja puolustuksen ohella keskeiseksi pilariksi talouden, tutkimuksen ja innovaatiot.

Ranskan talous selvisi koronakriisistä melko hyvin. Nousseiden kustannusten vaikutukset ja inflaatio on onnistuttu pitämään maltillisena. Ranskan BKT:n kasvuennuste tulevalle vuodelle on reilu 1 %. Kokonaisinflaation odotetaan laskevan 4,5 %:iin kuluvan vuoden viimeisellä neljänneksellä. Työttömyys oli 7,4 % marraskuussa. Ranskan ensi vuoden budjetissa varoja on määrää suunnata mm. uudistuksen tarpeessa oleville terveys- ja koulutussektoreille sekä etenkin vihreään siirtymään. Hallitus kannustaa yrityksiä investoimaan vihreisiin innovaatioihin, kuten sähköautojen akkuihin, vähähiilisen vedyn kehittämiseen ja teollisuuslaitosten hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen. Näitä toimenpiteitä täydennetään vihreää teollisuutta koskevilla verohyvityksillä (20–45 % investoinneista) ja ns. vihreillä takuilla. Tavoitteena on vahvistaa Ranskan energiaomavaraisuutta ja edistää vihreän teknologian innovointia.

Suomalaisille yrityksille Ranskan markkinat tarjoavat mahdollisuuksia usealla alalla oli kyse sitten puhtaasta siirtymästä, kiertotaloudesta tai uusista energia- ja

digitaalisista ratkaisuista. Ranskassa investoidaan esimerkiksi uusien ydinvoimaloiden rakentamiseen ja nykyisten käyttöajan pidentämiseen sekä aurinkoenergiaan ja merituulivoimaan. Digitaalisissa ratkaisuissa kiinnostavat niin tekoäly, kvanttitekniikka kuin kyberturvallisuuskin. Infrastruktuurin osalta esiin nousevat mm. akkuteollisuus sekä meriteollisuus (laivanrakennus, älysatamat). Kiinnostusta on myös bio- ja kiertotalouden osalta sekä toisaalta terveysteknologiassa. Myös puolustusteollisuudessa on mahdollisuuksia: Venäjän hyökkäyssodan myötä eurooppalaista tuotantoa ja yhteistyötä on kasvatettava sekä kriittisiä riippuvuuksia vähennettävä.

Kannustan rohkeuteen ja aloitteellisuuteen Ranskan suuntaan. Etenemisessä auttavat Team Finland -toimijamme: Suomen suurlähetystö Pariisissa ja Business Finlandin asiantuntijat. Ranskan alueiden erityispiirteiden osalta myös kunniakon-suliverkostomme tarjoaa erinomaista osaamista ja tukea yritysten hyödynnettäväksi. Suomalaisilla on tuote kunnossa, ja sille on hyvä rakentaa.

RANSKAN DIGITALISAATIO ON MAHDOLLISUUS SUOMALAISYRITYKSILLE

Ranskassa on käynnissä Covid-pandemian jälkeinen digitaalinen murros. Digitalisaatio nähtiin aikaisemmin lähinnä uhkana, tänä päivänä sen hyödyt on ymmärretty. Sekä yritykset, julkinen sektori että kansalaiset ottavat kasvavissa määrin käyttöön digitaalisia ratkaisuja.

Ranskan 100 miljardin euron elvytyssuunnitelma ja sitä seurannut 54 miljardin euron France 2030 –investointipaketti painottavat vihreän siirtymän lisäksi digitalisaation merkitystä maan kilpailukyvyyn vahvistamiseksi. Digi-investointeja ohjataan yhteiskunnan kaikille alueille yrityksistä ja teollisuudesta terveydenhuoltoon, koulutukseen ja julkishallintoon.

Henriikka Yliheljo
Team Finland –erityisasiantuntija
Suomen suurlähetystöstä, Pariisi

Teollisuuden kilpailukyky kasvuun digiteknologioiden avulla

Teollisuuden osuus Ranskan BKT:sta on laskenut viimeisten vuosikymmenten aikana ja valmistava teollisuus edustaa tällä hetkellä n. 11% maan BKT:sta. Hallituksen tavoitteena on vahvistaa ja uudistaa Ranskan teollisuutta sekä tukea tuotannon uudelleensijoittumista Ranskaan strategisilla sektoreilla, joihin kuuluvat mm. lääketuotanto, mikroelektroniikka, akkua ja avaruusteollisuus. Tuotantolaitosten lukumäärän kasvua tuetaan myös teollisten startupien tukiohjelman avulla.

Liiketoimintamahdollisuuksia piilee tuotannon modernisoinnissa ja digitaalisten teknologioiden hyödyntämisessä, sillä ne nähdään keskeisinä tekijöinä Ranskan teollisuuden kilpailukyvyyn parantamisessa. Tiettyjä teknologioita, kuten tekoälyä, 5G:tä ja etenkin teollista 5G:tä, kyberturvallisuutta, pilvipalveluita sekä kvanttilaskentaa tuetaan erityisten strategioiden ja investointipakettien avulla.

Nokia on Ranskassa keskeinen toimija tietoliikennesektorilla. Uudempiin suomalaisiin tulijoihin lukeutuu mm. kvanttietokoneita rakentava IQM, joka aloitti toimintansa maassa vuonna 2021. Team Finlandin järjestämät vierailut ja tapahtumat Industry 4.0 –teeman ympäriltä ovat osoittaneet, että Ranskasta löytyy kysyntää teollisuuden tuotantoprosesseja tehostaville digiratkaisuille.

Terveyssektorin digiloikka

Pandemian vauhdittama digitalisaatio ja ranskalaisten asennemuutos digitaalisia ratkaisuja kohtaan ovat selkeästi nähtävissä myös terveyssektorilla.

Esimerkiksi lääkäreiden etäkonsultaatioiden käyttö oli marginaalista ennen pandemiaa; vuonna 2019 toteutettiin 80 000 etäkonsultaatiota. Etäkonsultaatiot kokivat räjähdysmäisen kasvun Covid-pandemian aikana ja vaikka niiden määrä onkin laskenut vuoden 2020 13,5 miljoonasta konsultaatiosta, ovat etäkonsultaatiot tulleet jäädäkseen. Tänä päivänä kaksi kolmasosaa ranskalaisista näkee digitalisaation ensisijaisena keinona parantaa terveydenhuoltojärjestelmää.

Valtio on panostanut terveydenhuollon modernisointiin ja merkittäviä investointeja on suunnattu tietojärjestelmiin, terveysdatan hyödyntämiseen, kyberturvallisuuteen sekä terveydenhoitohenkilökunnan työtä tukeviin ja hoidon laatua parantaviin ratkaisuihin. Potilaiden terveysdatan jakamista tukee viime vuonna lanseerattu Mon Espace Santé –portaali, Ranskan vastine Suomen Omakanta-palvelulle. Findata sekä ranskalainen vastinpari HealthDataHub ovat tehneet yhteistyötä terveysdatan toisiokäytön edistämiseksi.

Terveydenhuollon korvattavuusjärjestelmää on samalla kehitetty: Yhtenä virstanpylväänä voidaan pitää tiettyjen kroonisten sairauksien etävalvonnan siirtymistä yleisen korvattavuuden piiriin tänä kesänä useamman vuoden kokeilun jälkeen. Myös innovatiivisten digitaalisten lääkinnällisten laitteiden markkinoille tuloa halutaan vauhdittaa tänä keväänä julkistetun nopeutetun korvattavuusprosessin, PECAN:in avulla.

Ranska on yksi merkittävimmistä terveysteknologian vientimaista Suomelle ja on ollut ilo huomata, että molemminpuolista kiinnostusta löytyy yhteistyön edelleen kehittämiseksi. Moni suomalainen terveysteknologiayritys on onnistunut avaamaan Ranskan markkinaa viime vuosien aikana. Suomella on täällä erinomainen maakuva digitaalisesti edistyksellisenä maana ja ranskalaiset terveysalan toimijat ovat kiinnostuneita tutustumaan Suomen terveydenhoitojärjestelmään ja yritystemme innovatiivisiin ratkaisuihin.

MIKSI SUOMI ON KIINNOSTAVA MARKKINA RANSKALAISILLE

Viime vuosikymmenien ajan Suomi on profiloitunut kansainvälisille sijoittajille houkuttelevana kohteena vakaan talouden, korkean koulutustason ja innovatiivisen liiketoimintaympäristönsä ansiosta.

Suomi on herättänyt huomiota monilla teollisuuden aloilla ja erityisesti tieto- ja viestintätekniikan, terveys- ja lääketieteen sekä puhtaiden teknologioiden aloilla ulkomaiset investoinnit ovat vahvistuneet vuosi vuodelta. Keskeisiä sijoittajamaita ovat olleet viime vuosina Ruotsi, Iso-Britannia ja Yhdysvallat. Sijoitusten määrä Aasiasta on sekin ollut nousussa.

Heli Pasanen-Zentz
Senior Advisor, France
Business Finland, Invest in
Finland

Läntisen Euroopan maista Ranska on vuosien saatossa laajentanut tasaisesti globaalien suuryritystensä edustusta Suomessa, mutta yltämättä sijoitusten lukumäärässä verrokkimaidensa kärkijoukkoon. Ranskan investoinnit Suomeen ovat kuitenkin lähteneet kasvuun. Vähähiilistäminen, digitalisaatio ja uusiutuvat energiat ovat yhteisiä teemoja, jotka ovat tuoneet uuden aallon kasvuhakuisia yrityksiä lähemmäksi suomalaista liike-elämää.

Ranskalaisten sijoitusten painoarvo Suomen energia-alan uusiutuviin teknologioissa ja hankkeissa on noussut erityisen voimakkaasti. Tämä heijastaa paitsi Ranskan omia kunnianhimoisia tavoitteita vähentää hiilijalanjälkeä, myös Suomen vahvaa osaamista sekä sitoutumista uusiutuvien energialähteiden kehityksessä. Suomi on sitoutunut kunnianhimoiseen ilmastotavoitteeseen ja pyrkii saavuttamaan hiilineutraaliuden vuoteen 2035 mennessä. Tämä luo suotuisan ympäristön sijoittamaan uusiutuvaan energiaan, kuten aurinko- ja tuulivoimaan sekä bioenergiaan, energian varastointiin ja nousevaan vetytalouteen. Ranska ja Suomi ovat myös mukana useammassa yhteiseurooppalaisessa tutkimus- ja innovaatiohankkeessa (IPCEI), joissa EU:n pyrkimyksenä on rakentaa Eurooppaan kestäviä, innovatiivisia ja kilpailukykyisiä ekosysteemejä, joista ensimmäinen rahoitus kohdistui akkualan ekosysteemiin jo vuonna 2020.

Suomi tarjoaa myös houkuttelevan sijoituskohteen ydinvoiman alalla, joka vetää puoleensa yrityksiä, jotka ovat eturintamassa ydinvoimateknologiassa ja haluavat jatkaa Ranskan ydinvoimaan historiallisesti nojautuvan energiatuotannon uudistamisen saralla.

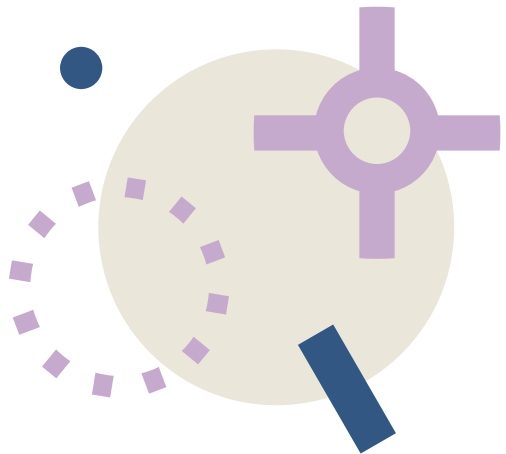
Energiakysymysten merkityksen noustessa on suomalainen metsäteollisuus myös murroksen pyörteissä pystynyt osoittamaan edelläkävijyyttä kestävien käytäntöjen kehittäjänä; Metsäteollisuus ja metsäbiotalous ovat perinteisesti olleet vahvoja Suomen aloja, ja ne houkuttelevat edelleen sijoittajia, jotka näkevät mahdollisuudet kestävässä metsänhoidossa ja bioenergiassa, kestävien materiaalien sekä polttoaineiden tuotannossa. Ranska on yksi maailman johtavista autoteollisuuden, lentokoneteollisuuden ja avaruusteknologioiden huipputeknologiseen osaamiseen panostavista maista. Maailmanlaajuisina haasteina liikenteen sähköistäminen ja fossiilisten polttoaineiden korvaaminen tarjoavat runsaasti uusia mahdollisuuksia tutkimukselle sekä innovaatioyhteistyölle.

Ranska on lisäksi noteerannut Suomen vahvan ja kokonaisvaltaisen digitalisatiossektorin, joka kattaa laaja-alaisesti kaikki toimialat perinteisestä tuotannosta korkeaa lisäarvoa tuottaviin palveluihin. Euroopan mallimaista puhuttaessa Suomi omaa erinomaiset edellytykset vahvistaa eurooppalaista mikroelektroniikkasektoria. Ranskalaisen teknologiayritysten strategiassa European Chips Act on nostettu korkealle. Yritykset, jotka haluavat investoida huipputeknologioihin, kuten IoT:hen, tekoälyyn, kyberturvallisuuteen ja liitettävyyteen, ovat löytäneet Suomesta dynaamisen ekosysteemin, joka on osoittanut kyvykkyytään sopeutua nopeasti muuttuviin kansainvälisiin olosuhteisiin sekä regulaation vaatimuksiin.

Lisäksi terveydenhuolto ja bioteknologia ovat nousevia aloja Suomessa, ja ranskalaiset toimijat ovat kiinnostuneita sijoittamaan terveydenhuollon teknologioihin, diagnostiikkaan ja biolääketieteeseen. Lääketieteen ja lääketieteellisen teknologian alan tutkimuksen edistyminen tarjoaa hedelmällisen maaperän yhteistyölle ranskalaisyritysten kanssa, mitkä haluavat investoida näille aloille kehittääkseen täysin uudenlaisia, reaaliaikaiseen dataan ja monitorointiin pohjautuvia ratkaisuja.

Koulutettu, itseohjautuva, tehokas ja organisaation arvoja kunnioittava työntekijä! Näillä adjektiiveilla Suomen osaavan ja sitoutuneen työvoiman merkitys on myös noussut yhdeksi, ei ainoastaan ranskalaisia sijoittajia houkuttelevaksi voimavaraksi kansainvälisten Suomeen sijoittaneiden yritysten mielipidehaastatteluissa.

Suomen ja Ranskan kulttuurien eroavaisuuksista ovat liiketoiminnan käytösop-
paat voineet tuottaa runsaasti aineistoa ja se tuskin tyrehtyykään, mutta ta-
lousyhteistyössä ja sijoituksissa molemmat maat jakavat itse asiassa hyvin
samankaltaisia arvoja innovaation, koulutuksen ja teknologisen kehityksen
saralla. Valtiollisen tason päättäjien lähenevä näkemys eurooppalaisten toimi-
joiden yhteistyön merkityksestä tukee sekin molempien maiden vahvuuksia ja
avaa uusia mahdollisuuksia täydentää yritysten osaamista tutkimusyhteistyön ja
sijoitusten keinoin. Ranskalaisten toimijoiden sijoitukset eivät rajoitu pelkästään
rahoitustransaktioihin, vaan niillä pyritään luomaan vahvoja kumppanuuksia, jotka
edistävät innovaatiota ja talouskasvua jatkuvasti muuttuvassa maailmassa.

MACRON, RANSKA JA VISIO EUROOPASTA

Vuonna 2017 Emmanuel Macronin puhe Sorbonnen yliopistossa kuvasi, kuinka Euroopan tavoitteena tulee olla suvereniteetin rakentaminen, Euroopan strateginen autonomia. Vaikka puhe aikanaan sai risti-riitaisen vastaanoton, se on värittänyt sitä suuntaa, mihin olemme Eurooppana kulkemassa. Macronin Sorbonnen puheessa hän teki myös selväksi, että kumppani kohti uudistuksia olisi Saksa, ”...enter into a partnership with France to lead its implementation”.

Päivi Wood

Johtava asiantuntija
Elinkeinoelämän
Keskusliitto

Viimeaikaiset kriisit ovat korostaneet vahvasti strategisen autonomian merkitystä useilla eri politiikka-sektoreilla. Strategisen autonomian konseptiin liittyy usein negatiivinen kaiku protektionismista ja julkisen vallan voimakkaasta väliintulosta markkinoille. Ranskan ajattelumallin mukaan suvereniteettia rakennetaan viidelle pilarille: Kilpailukyky, teollisuuspolitiikka, omien etujen suojelu, vastavuoroisuus ja yhteistyö. Suomalaisen yritysten näkökulmasta katsottuna näistä viidestä pilarista teollisuuspolitiikan tulevaisuus on merkittävä sekä se, miten eurooppalaista kilpailukykyä rakennetaan.

Euroopan taloudellista turvallisuutta on vahvistettava jäsenmaiden keskinäisen kilpailun sijaan vahvistamalla unionin rakenteita yhteiseurooppalaisilla projekteilla. Tavoite on varmasti kaikilla jäsenmailla yhteinen, Euroopan toimintakyvyn vahvistaminen turbulენტtina aikana. Eriäviä näkemyksiä kuitenkin nousee esiin, kun kaivetaan esiin ne työkalut, joilla tavoitteisiin päästään. Suomalaisessa ajattelussa on korostunut sisämarkkinoiden toiminnan kehittäminen ja eurooppalaisen kilpailukyvyn rakentaminen toimien ja reilujen sisämarkkinoiden varaan. Vapaakaupan korostaminen, valtion vähäinen puuttuminen markkinoiden toimintaan ja sisämarkkinoiden tasainen pelikenttä ovat olleet kantavia periaatteita EU:n kehittämisessä. Nämä kantavat periaatteet ovat nyt saaneet kolauksen.

Suomalaisten yritysten ja Suomen kannalta yksi merkittävimmästä vaaranpakois-
ta on valloilleen päässyt kilpailu valtiontuista. Ei pelkästään sen takia että meillä
ei ole vastaavaa taloudellista kapasiteettia antaa tukia vaan myös Euroopan sisä-
markkinoiden rapautumisen näkökulmasta. Toivottavasti emme joudu laskemaan
hintalappua sille mitä sisämarkkinoiden rapautuminen maksaisi. Suomen menes-
tys on sidottu Euroopan menestykseen, Euroopan kilpailukykyä on rakennettava
toimivien ja reilujen sisämarkkinoiden varaan valtiontukikilpailun sijaan. On sano-
mattakin selvää, että valtiontukien kaataminen teollisuudelle sen sijaan että tue-
taan riittäväällä tavalla tutkimusta, kehitystä ja innovaatioita ei edesauta Euroopan
kilpailukykyä pitkällä aikavälillä.

Macronin vallassa ollessa Ranskassa on tehty yritysmyönteistä politiikkaa,
helpotettu yritysten perustamista ja työvoiman palkkaamista sekä kevennetty
yritysten verotusta. Ulkomaisten investointien määrä on nousussa. Menestyvä
talous tukee myös Ranskan vaikuttavuutta EU-politiikan sisältöön. Viimeaikai-
silla komission esityksillä Eurooppaa viedään kohti strategista autonomiaa, yhä
suurempaa riippumattomuutta muusta maailmasta monella tasolla ja sektorilla
samanaikaisesti.

Ehkä Ranskan ja Saksan yhteistuumin tuottama raportti kuinka unioni toimii ja
miten sitä pitäisi kehittää tästä eteenpäin on askel kohti Sorbonnen puheessa
esitykseen ajatuksesta Ranskan ja Saksan yhteisvedosta EU:n kehittämiseksi.

RANSKA KOHDEMARKKINANA SUOMALAIKYRITYKSELLE

Suomen vienti Ranskaan kaudella 2022–2023 kasvoi kiitettävästi 10 %, josta suurin yksittäinen osa (36 %) koostui koneista ja kuljetuksista, edustaen noin 2,5 miljardia euroa. Kokonaiskaupanvaihto Suomen ja Ranskan välillä on 4,5 miljardia euroa (syyskuussa 2023), sisältäen kummallakin puolella useita satoja yrityksiä.

Mutta miksi Ranska ei ole suurempi Suomen vientikohde, vaikka Ranska on Euroopan toiseksi suurin markkina Saksan jälkeen, jonne Suomi vie 10 kertaa enemmän kuin Ranskaan. Joten kasvupotentiaali Suomen viennille Ranskaan on merkittävä ja varsinkin korkean teknologian-, ekologian- ja luonnonympäristön aloilla, joissa Suomessa on paljon osaamista.

Peter Eriksson
Johtokunnan puheenjohtaja
Ranskalais-suomalainen
kauppakamari, Pariisi

Pandemialla merkittäviä vaikutuksia

COVID-19 -pandemia ja siitä johtuvat liikkumisrajoitukset aiheuttivat paljon toimintaympäristöä muuttaneita seurauksia Ranskassa:

- Nuorten vastavalmistuneiden perheiden muutto pois Pariisista ja pääkaupunkisudulta pienempiin kaupunkeihin ja maaseudulle, josta taas seurasi edelleen läsnä oleva ongelma niukkuus koulutetusta työvoimasta.
- Pariisi ja sen seudun toimistotilat ovat suurilta osilta tyhjiä, kun Ranska havaitsi, että etätöskentely on mahdollista ja jopa tehokasta. Etätöskentely laajemmassa mittakaavassa, muutamia erityisalvoja lukuun ottamatta, oli aiemmin vaikeasti hyväksyttävissä oleva työtapa Ranskassa.
- Yritys- ja liiketoiminnassa ranskalaisille tärkeät tapaamiset kasvotusten hyllytettiin ja liikesuhteiden luominen, esim. Suomen viennin edistämiseksi, kärsivät voimakkaasti.
- Kuten Suomessakin, pandemia vaikutti Ranskassa myös tuotantoteollisuutta hiljentävällä tavalla.

Ukrainan sota on koetellut Ranskaa kuten muitakin suuria valtioita sekä poliittisesti ja taloudellisesti. Energiapolitiikka ja sen mukaan tullut kysymys energiasuverenisuudesta nousivat pinnalle, vrt. Saksa. Ranska teki täyskäännöksen ydinvoimalaitosten alas ajamisesta. Osaamisessa uusiutuvassa energiassa on Suomella runsaasti tarjottavaa Ranskalle.

Ranskan liiketoimintaympäristö

Fyysinen läsnäolo Ranskassa tavoiteltaessa liiketoiminnan kasvua on kaiken A ja O. Joitakin liiketoimintoja Ranskassa voi tietenkin kehittää etänä, mutta se ei riitä todelliselle läpilyönnille. Vaikka Suomen maakuvanäkyvyys Ranskassa on vallan hyvällä tasolla, Suomi – kuten muutkin maat vertailtavissa olosuhteissa – on kuitenkin entiselle kolonisaatiovallalle ”maa siellä jossain kaukana”.

Ranskalaisille, kuten muillekin latinalaisille kulttuureille, fyysiset tapaamiset ovat hyvin tärkeitä. Yritys- ja maan kulttuuritasolla sen voi ymmärtää seuraavasti: kun suomalainen yritys luo läsnäoloa Ranskassa – oli kyseessä sitten oma tytäryritys tai yritysedustaja – se tarkoittaa, että Ranskaa ja ranskalaisia pidetään riittävän tärkeinä ja kiinnostavina, jotta vastaava vaivannäkö tehdään kauppasuhteiden luomiseksi.

Kiinnostava seikka, joka usein jää huomioimatta, kun yritys miettii läsnäolon perustamista Ranskaan, on helpottunut pääsy Maghreb-alueelle eli Algeriaan, Marokkoon ja Tunisiaan. Alue edustaa 95 miljoonaa asukasta. Ranska on näiden maiden virallinen kieli, julkisten hankintojen säännöt ovat kutakuinkin samat kuten Ranskassa ja etäisyys näihin maihin verrattuna Suomesta käsin on huomattavasti lyhyempi.

Yleisiä käsityksiä Ranskan kaupanteosta: totta vai tarua?

- Raskas byrokratia ja organisaatioiden pyramidimainen rakenne; osaksi totta, mutta muuttumassa, varsinkin mitä tulee pieniin ja keskisuuriin yrityksiin. Valtion laitokset laahaavat edelleen jäljessä.
- Työlaki on vaikea hallita ja voi tuottaa epämiellyttäviä yllätyksiä; pitää paikkansa, työlaki kattaa 4000 sivua, josta 10–20 % muuttuu vuosittain.
- Ranskan kielen hallitseminen on välttämätön; 2000-luvulla opintojen tehneiden keskuudessa pärjää varsin hyvin englannin kielellä.
- Epäsuora viestintätyyli; kun suomalaiset ovat tottuneet suoraan ja lyhyeen viestintään ilman kiemuroita ja lineaariseen aikakäsitykseen, voi viestintä

ranskalaisten parissa ymmärrettävästi olla haasteellista. Mutta siihen voi oppia.

- Karkeasti voi kuvata kauppasuhteiden luomista Ranskassa seuraavasti: Ensin tutustutaan ihmiseen eli henkilöön itseensä ja hänen kulttuuriinsa, joka samalla edustaa yritystä/tuotetta. Kun luottamus on saavutettu, voidaan edetä kaupantekoon. Edelleen karkeasti, tämä järjestys Suomessa on kuta-kuinkin päinvastainen.

Yllä olevien seikkojen hallitsemista varten kauppakamareilla ja niiden päteville jäsenyryyksillä on keskeinen rooli. Kauppakamarit ovat omiaan auttamaan ja helpottamaan suomalaisten yritysten tuloa Ranskan markkinoille. Ranskalais-suomalainen kauppakamari valmistelee tällä hetkellä koulutusmoduuleja yllä olevien seikkojen parempaa hallintaa varten.

Lisätietoa aiheista:

Finnish–French Chamber of Commerce
Chambre de Commerce Franco–Finlandaise
Sähköposti: [presidente\(@\)ccff.fi](mailto:presidente@ccff.fi)

[Suomen Pariisiin suurlähetystö](#)

[Business Finland Ranska](#)

[Team Finland -verkosto Ranskassa](#)

KESKUS- KAUPPAMARI

Keskuskauppamari
PL 1000, Alvar Aallon katu 5 C, 00100 Helsinki | puh. 09 4242 6200
keskuskauppamari@chamber.fi | ✉@K3FIN
kauppamari.fi